

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 105.

Vydána dne 18. prosince 1926.

Obsah: (218.—220.) **218.** Zákon o původském právu k dílům literárním, uměleckým a fotografickým (o právu autorském). — **219.** Nařízení, kterým se prodlužuje platnost předpisů §§ 13, 16, 17 a 18 vládního nařízení ze dne 21. října 1922, č. 305 Sb. z. a n., o zaopatření trvalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém. — **220.** Usnesení senátu Národního shromáždění republiky československé o autonomní změně § 5 z kona ze dne 15. dubna 1920, č. 326 Sb. z. a n., o jednacím řádk senátu Národního shromáždění.

218.

Zákon ze dne 24. listopadu 1926

o původském právu k dílům literárním, uměleckým a fotografickým (o právu autorském).

Národní shromáždění republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl I.

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ.

§ 1.

Předmět původského práva.

Tímto zákonem chráněna jsou díla literární, umělecká (hudební i výtvarná) a fotografická, která byla vydána (§ 8, odstavec 1.) na území československé republiky, jakož i taková díla, jejichž původci jsou státními občany československé republiky, necht' byla vydána kdekoliv či vůbec nebyla vydána.

§ 2.

Díla cizích státních občanů jsou chráněna, ať dosud vůbec nebyla vydána či byla vydána v cizině, podle obsahu státních smluv anebo, pokud jest zaručena v příslušném cizím státě vzájemnost podle vládního prohlášení, vyhlášeného ve Sbírce zákonů a nařízení.

§ 3.

Původské právo vztahuje se na dílo jako celek i na jeho části.

§ 4.

(1) Literárními neb uměleckými díly po rozumu tohoto zákona jsou všechny výtvary z oboru krásné i vědecké literatury a umění (hudebního i výtvarného), nehledíc k jejich rozsahu, účelu anebo stupni hodnoty.

(2) Jsou jimi zejména:

1. díla slovesná (knihy, brožury, časopisy, články a jiná);

2. díla dramatická a dramaticko-hudební, choreografická a pantomimická (díla divadelní), pak kinematografická nebo podobným postupem vytvořená díla tehdy, jsou-li pro své uspořádání nebo spojení předvedených příběhů výtvary zvláštními;

3. literárním účelům sloužící kresby, plány, mapy, plastická vyobrazení, náčrty, zeměpisné a místopisné plány, globy, fotografie a jiná zobrazení vědeckého nebo technického obsahu, nepovažují-li se podle svého účelu za díla umělecká;

4. přednášky pro povzbuzení, poučení nebo zábavu;

5. díla umění hudebního s textem anebo bez textu;

6. díla umění výtvarných, jako sochařského, kreslířského, malířského, grafického, rytec-kého, medailérského a plastického, díla umění stavitelského, umělecké výrobky zhotovené litografií nebo podobným postupem, jakož i plány a náčrty pro všeliká umělecká díla výtvarná;

7. díla umění užitého, zahradní architektury a uměleckého průmyslu, jakož i plány a náčrty pro taková díla.

(3) Fotografickými díly po rozumu tohoto zákona jsou všechny výrobky a výtvořiny, při nichž bylo užito fotografického nebo jiného postupu jemu podobného jako nutného pomocného prostředku.

§ 5.

Sbírky obsahu literárního, uměleckého nebo fotografického jsou díly po rozumu tohoto zákona, pokud mají ráz osobitého uspořádání nebo výběru, ať jednotlivé součásti v nich obsažené jsou o sobě chráněny podle tohoto zákona čili nic.

§ 6.

(1) Zákony, nařízení, rozhodnutí úřadů, veřejné spisy a listiny, jakož i řeči a přednášky proslavené při jednáních a poradách ve veřejných záležitostech nejsou o sobě chráněny, leč by šlo o výklady ryze odborné neveřejně pronesené. K soubornému vydání řeči nepožívajících ochrany, dále úředních posudků a podobných projevů vyžaduje se však svolení jejich původce nebo jeho právního nástupce.

(2) Nepožívají ochrany obchodní oznámení, ceníky, vysvětlení a návody, které se přikládají ku průmyslovým výrobkům pro poučení odběratelů, pak tiskopisy určené pouze potřebám denního, domácího nebo společenského života, leda že mají podle svého obsahu nebo rázu povahu díla literárního nebo uměleckého.

§ 7.

Předmětem původského práva jsou bez újmy práva k dílu původnímu také jeho zpracování, pokud se osvědčují jako výsledek tvůrčí činnosti zpracovatelovy. Náleží sem za této podmínky zejména: překlady, zdramatizování, přizpůsobení (adaptace), hudební úpravy (variace a arrangementy), zfilmování, dále osobní přednesy děl literárních a hudebních pro nástroje určené k jejich mechanickému přednesu, jakož i převody hudebních děl technickou úpravou takových nástrojů nebo jejich součástí, pokud určuje se jimi osobitý ráz přednesu. Rovněž sem náležejí napodobení uměleckých děl výtvarných uměleckým postupem rozdílným od původního a fotografické reprodukce děl literárních, uměleckých anebo fotografických, pokud nejsou jen rozmnoženinami díla původního.

§ 8.

Vydání a vyjití.

(1) Dílo jest vydáno toho dne, kterého bylo po prvé s vůlí oprávněného dáno do veřejného

odbytu. Podle toho určuje se také místo, kde bylo dílo vydáno. Díla, která byla vydána zároveň v obvodu, kde platí tento zákon, a mimo něj, považují se za vydaná v tomto obvodu.

(2) Za vyšlé pokládá se dílo, jakmile bylo vydáno (odstavec 1.), hudební nebo divadelní dílo již toho dne, kterého bylo po prvé po právu veřejně provozováno, dílo výtvarného umění a fotografické již toho dne, kterého bylo ať samo, ať svou rozmnoženinou nebo napodobeninou po prvé po právu veřejně vystaveno. Veřejnému vystavení rovná se při díle sochařském a architektonickém (i zahradní architektury) jeho postavení nebo zhotovení na místě veřejném anebo na místě vydaném veřejnému pohledu.

§ 9.

Původce, zpracovatel.

(1) Původcem díla jest, kdo je vytvořil, původcem zpracování (§ 7) ten, z jehož činnosti vzešel osobitý ráz zpracování (zpracovatel).

(2) Není-li jiné úmluvy, pokládá se za zpracovatele (odstavec 1.) při zfilmování režisér, při přednesu díla do nástrojů nebo na jejich zařízení určená k mechanickému opakování, kdo přednes provedl anebo, jde-li o přednes sborový nebo orchestrální, ten, kdo jej řídil (dirigent), a jde-li o převod díla technickou úpravou reprodukcí nástrojů nebo jejich součástí, ten, jehož činností se určuje osobitý ráz reprodukce.

§ 10.

Spolupůvodci.

(1) K dílům vytvořeným společně několika osobami, při nichž jsou výsledky jejich tvorby, i pokud je lze rozeznati, celkem nedílným, přísluší původské právo všem spolupůvodcům společně a nerozdílně. Dílem nakládati, zejména rozhodovati o jeho vydání, rozmnožení, provozování mohou toliko všichni společně. Nedojednávají-li se, rozhodne na návrh některého z nich soud příslušný podle navrhovatele bydliště v tuzemsku v nesporném řízení, přihlížeje také k nemajetkovým zájmům původců.

(2) Každý spolupůvodce má však o sobě právo, soudně stíhati zásah do společného práva původského.

(3) O přechodu podílu, který má každý z nich na původském právu, platí ustanovení §§ 15 a 16, odstavce 1.

§ 11.

Díla souborná a spojená.

(1) K dílům, která, ačkoliv jsou sestavena ze samostatných příspěvků několika spolupracovníků, jsou přes to literárním aneb uměleckým celkem (díla souborná), jest dvojí původské právo: k celku přísluší pořadatel, k jednotlivým příspěvkům jejich původcům. Tito jsou, vydávající své příspěvky o sobě, povinni udati dílo, ve kterém vyšly. Příspěvkem vydaným v dílech občasných (časopisech, ročenkách, kalendářích a jiných) může původce do roka po vydání naložiti v původním jazyku jen se svolením pořadatelovým a, není-li udán, nakladatelovým.

(2) Spojí-li se spolu díla literární, hudební, umělecká výtvarná nebo fotografická, zůstávají tím původská práva k nim nedotčena.

(3) Ku provozování opery nebo jiného díla hudebního, k němuž náleží text, stačí povolení toho, komu přísluší původské právo k části hudební. Původce hudebního díla jest však povinen vyplatiti, pokud se týče postoupiti původci textu přiměřenou část odměny, kterou za provozování díla obdrží.

§ 12.

Díla s pravým jménem.

(1) Pokud není dokázán opak, považuje se za původce vyšlého díla ten, jehož pravé jméno bylo udáno jako původcovo při vyjití (§ 8, odstavec 2.). Za pravé pokládá se původcovo občanské jméno přes to, že jest k němu připojeno jméno jiné k bližšímu označení osoby.

(2) Na díle vydaném (§ 8, odstavec 1.) lze udati původcovo jméno na titulním listu, pod věnováním anebo předmlouvou, na počátku nebo na konci díla, v dílech souborných (§ 11, odstavec 1.) na počátku nebo na konci každého příspěvku nebo v jejich seznamu. U děl výtvarného umění a fotografických stačí, je-li uvedeno původcovo jméno nebo jeho obvyklá značka na díle samém anebo na kartonu, na kterém jest upevněno.

§ 13.

Anonymní a pseudonymní díla.

Při dílech, která vyšla bez udání pravého jména původcova (§ 12) (díla anonymní nebo pseudonymní) jest vydavatel, a není-li udán, nakladatel oprávněn uplatňovati práva pří-

slušející původci, pokud se tento veřejně jako původce neprohlásil.

§ 14.

E x e k u c e.

(1) Právo původské, pokud přísluší původci, jeho dědici neb odkazovníkovi, nemůže býti postiženo prostředky exekučními nebo zajišťovacími pro peněžité pohledávky proti jmenovaným osobám.

(2) Totéž platí o originálech děl původským právem chráněných, mimo stavby a díla výtvarného umění k prodeji zhotovená.

(3) Dopouštějí se však exekuční a zajišťovací prostředky proti jmenovaným osobám na rozmnoženiny a napodobeniny díla již uveřejněného, na díla výtvarného umění zhotovená k prodeji a na všechny majetkové nároky z původského práva.

(4) Při exekuci šetřiti jest povždy nemajetkových zájmů původských.

§ 15.

P ř e c h o d p ů v o d s k é h o p r á v a.

Původské právo přechází na dědice; odúmrtí právo se na ně nevztahuje.

§ 16.

(1) Původce může převést původské právo omezeně nebo neomezeně na osoby jiné právním jednáním mezi živými nebo na případ smrti. Převede-li původce nebo ten, kdo vstoupil v jeho právo dědictvím aneb odkazem, právo původské na osobu jinou, zůstává převodci přes to právo na ochranu nemajetkových zájmů původských podle ustanovení tohoto zákona. Zanikne-li převedené právo v osobě nabyvatelově nebo jeho právních nástupců před tím, než projde doba ochranná, nabývá převodcovo právo rozsahu původního.

(2) Nabyvatel původského práva není oprávněn něco připojiti, zkrátiti nebo jinak změnit na díle samém, na jeho označení nebo na pojmenování původce, není-li o tom úmluvy. Přípustné jsou jen změny, k nimž převodce práva nemůže podle poctivosti a víry odepríti svolení. To platí zejména též o veřejném provozování děl divadelních, hudebních a kinematografických.

(3) Díla, která mají všeobecný význam pro umění, vzdělání nebo povznesení obyvatelstva,

nesmějí býti po původcově smrti tak změněna nebo zpracována, že by to bylo zřejmě na újmu jejich vážnosti nebo hodnoty. Korporacím veřejným i soukromým, do jejichž činnosti podle předpisů nebo stanov náleží péče o zájmy literární, hudební neb umělecké, přísluší po smrti původce takových děl, není-li tu právního nástupce původce neb opomíjí-li zakročiti, právo časově neomezené, domáhati se proti každému pořadem soukromého práva soudního výroku, aby bylo zamezeno nebo zakázáno takové zneužití díla. Další žaloby proti téže osobě pro totéž zneužití nejsou přípustny, jakmile byla věc u příslušného soudu zahájena nebo pravoplatně rozhodnuta.

§ 17.

Právo k budoucím dílům.

Původce může již předem platně nakládati dílem, které vytvoří. Ale smlouva, kterou někdo převádí právo ke svým budoucím dílům vůbec anebo k určitému jejich druhu, může býti kdykoliv vypověděna tou neb onou stranou. Nebyla-li smluvna kratší lhůta, jest výpovědní lhůta rok. Zřeknutí se tohoto výpovědního práva nemá právního účinku.

§ 18.

Převod díla do vlastnictví.

(1) Převede-li původce své dílo do vlastnictví jiné osoby, nepřevádí tím na ni bez zvláštní úmluvy původského práva k dílu.

(2) Převede-li však původce při díle výtvarného umění nebo fotografickém rozmnožovací prostředek (formu, desku a podobné), má se za to, že převedl také právo rozmnožovací.

§ 19.

Poměr vlastníka díla k původci.

Vlastník díla jest povinen strpěti, aby původce vhodným způsobem a šetře jeho zájmů, zejména i nemajetkových, uplatnil své zájmy původské, pokud budou shledány závažnějšími než utkávací se s nimi zájmy vlastníkovy, ale není povinen za tím účelem ani vydati dílo původci ani je uchovávatí beze změny ani je opatrovatí před porušením a zkázou.

§ 20.

Následky nesplnění smlouvy.

(1) Jestliže původce (zadavatel: § 1 zákona ze dne 11. května 1923, č. 106 Sb. z. a n. o na-

kladatelské smlouvě) přenechal dílo jiné osobě za tím účelem, aby bylo rozmnoženo a rozšiřováno nebo veřejně provozováno, mechanickými neb optickými zařízeními předváděno, rozhlasem šířeno nebo veřejně vystaveno, a jestliže závazek ve dvou letech od odezdání díla, nebyla-li smluvna jiná lhůta, bez jeho viny a vůle buď vůbec nebyl splněn anebo byl splněn způsobem smlouvě podstatně se přičícím, může původce (zadavatel) buď žádati splnění a náhradu škody nebo, poskytuje přiměřenou lhůtu k dodatečnému plnění, prohlásiti, že odstupuje od smlouvy, nebude-li lhůta dodržena. Není však povinen poskytnouti lhůtu k dodatečnému plnění, není-li druhé straně vůbec možno závazek splniti neb odmítla-li splnění nebo má-li původce (zadavatel) na tom zvláštní zájem, aby ihned od smlouvy odstoupil.

(2) Bylo-li smluvno plnění v čase přesně určeném anebo do lhůty přesně určené pod následky odstupu od smlouvy, nebo vychází-li z povahy smlouvy nebo z účelu plnění, známého zavazanému, že by druhá strana pozbyla opozděním zájmu na plnění, musí původce (zadavatel), chce-li při smlouvě setrvati, oznámiti to druhé straně bez odkladu, jakmile čas se dostavil anebo lhůta prošla; opominul-li toho, nemůže již později trvati na splnění.

(3) Třebas odstoupil od smlouvy, může původce (zadavatel) žádati náhradu škody způsobené zaviněným nesplněním, aniž jest povinen vrátiti obdrženou odměnu.

(4) Těchto ustanovení jest přiměřeně užití také na případy, kde nebyl splněn závazek k novému vydání díla rozebraného, jakož i na případy, kde dílo zadané k opětovnému provozování (předvádění, rozhlasu) nebylo po dobu delší dvou let provedeno.

(5) Ustanovení tato nastupují na místo §u 13, odstavce 4. a 5. a §u 32 zákona o nakladatelské smlouvě č. 106 Sb. z. a n./1923.

Oddíl II.

OBSAH PŮVODSKÉHO PRAVA.

a) U děl literárních.

§ 21.

Výhradné právo.

Původce má výhradné právo dílo uveřejniti, rozmnožiti, odbývati, užívati ho ku přenesení na nástroje nebo na jejich zařízení, určené

k mechanickému přednesu, nebo k znázornění obsahu díla kinematografií nebo podobným postupem a, pokud dílo není vydáno, je veřejně přednáseti a rozhlasem šířiti, a dílo divadelní a kinematografické (§ 4, č. 2) také veřejně provozovati. Oprávnění tato vztahují se na dílo jak v původní podobě, tak i v překladu nebo jiném zpracování (§ 7) bez újmy práva zpracovatele (§ 9), jakož i s výhradou případu uvedeného v §u 23, č. 1.

§ 22.

Zásah do práva.

Do původského práva zasahuje zejména, kdo bez svolení oprávněného:

1. uveřejní dílo dosud nevyšlé;
2. vydá výtah díla, jakož i kdo jsa zpracovatelem díla nakládá svým zpracováním způsobem vyhrazeným původci, nemá-li jeho zpracování rázu nového díla původního (§ 23, č. 1.);
3. otiskne znovu dílo proti závazku z nakladatelského poměru, ať jako nakladatel či jako zadavatel.

§ 23.

Dovolené užití díla.

Do původského práva nezasahuje, kdo:

1. zpracovav cizí dílo v nové dílo původní nakládá svým zpracováním způsobem vyhrazeným původci;
2. bez pozměny zřejmého jejich smyslu uvede doslovně (cituje) jednotlivá místa nebo části vydaného díla. Nutno však udati původce neb užitý pramen;
3. převezme do samostatného literárního celku, který jest svou podstatou dílem vědeckým, v rozsahu účelem toho ospravedlněném, jednotlivá drobná vydaná díla nebo jednotlivé náčrtky a obrazy z vydaných děl toliko k vysvětlení textu, nepřesahuje-li převzatá část nejvýše tiskový arch díla, z něhož byla převzata.

Totéž platí o sbírkách, které byly uspořádány z vydaných děl několika původců k potřebě školní, vyučovací nebo kostelní.

Vesměs nutno udati užitý pramen a také původce, je-li na díle udán;

4. uvede pouhý obsah vyšlého díla nebo přednášky původcem anebo s jeho vůlí veřejně proslovené; nutno však udati původce neb užitý pramen;

5. otiskne již vydaný text náležející k hudebnímu dílu, buď ve spojení s hudebním dílem anebo pro jeho provozování, je-li tento účel z otisků patrný a nezakázal-li původce takového užití na díle, z něhož otisk se stal; nutno při tom udati původce neb užitý pramen. Vyňaty jsou však texty oratorií, kantát, oper, operet a zpěvoher vůbec;

6. zhotoví jednotlivé rozmnoženiny pro vlastní potřebu, nemaje úmyslu získati z nich příjmů;

7. užije k veřejnému provozování zařízení určených k mechanickému přednesu, daných v oběh se svolením oprávněného.

§ 24.

Články a zprávy v novinách.

(1) Jednotlivé články a stati uveřejněné v novinách mohou býti v jiných otištěny, není-li to výslovně zapověděno. K zápoředi stačí všeobecná výhrada na čelním místě novin. Při otisku jest zřetelně udati pramen.

(2) Feuillettonové romány, novely a básně, jakož i pojednání zábavného, vědeckého, technického neb uměleckého obsahu uveřejněné v novinách anebo v periodických časopisech nesmějí však býti otištěny jinde bez původcova svclení, třeba nebyla učiněna výhrada podle odstavce prvního.

(3) Zprávy a telegramy politického obsahu, nejsou-li označeny jako původní zprávy, pak denní novinky a smíšené zprávy skutkového obsahu, které jsou prostými sděleními, mohou býti z novin a časopisů jinde otištěny.

§ 25.

Zprávy a zápisky, sebrané a rozmnožené pro uveřejnění v novinách, jsou chráněny, dokud jich neuveřejnil některý z listů (novin anebo časopisů) k tomu oprávněných.

§ 26.

Dopisy, deníky a podobné.

(1) Ochrany propůjčené právu původskému požívá také původce dopisu neliterárního, deníku jakož i jiných záznamů důvěrnostních proti nepovolanému jich uveřejnění a vydání. Po původcově smrti přísluší právo to po dobu zákonnou (§§ 38, 39) pozůstalému manželu a dětem, není-li pak těchto osob, jeho rodičům, a není-li ani těchto, jeho sourozencům.

(2) Ochrany propůjčené v odstavci prvním požívá také adresát dopisu, pokud by uveřej-

nění nebo vydání dopisu dotýkalo se jeho závažných osobních zájmů.

(3) Dovoleno jest však užití dopisů a známů uvedených v odstavci prvním u úřadů bezpodmínečně, dále pak uveřejnění a vy. atí je, děje-li se to z důvodu zřejmě vyvažujícího zájem původcův aneb uvedených oprávněných osob.

b) U děl hudebních.

§ 27.

V ý h r a d n é p r á v o.

(1) Původce má výhradné právo dílo uveřejniti, rozmnožovati, odbývati, veřejně provozovati, rozhlasem šířiti, užívati ho k přenesení na nástroje nebo jejich zařízení, určené k mechanickému přednesu, jakož i k veřejnému přednesu takovými nástroji. Oprávnění tato vztahují se na dílo jak v původní podobě, tak i na jeho zpracování (§ 7) bez újmy práv zpracovatelových (§ 9), jakož i s výhradou případu uvedeného v §u 29, č. 1.

(2) Na nástrojích anebo deskách, válcích a podobných zařízeních, na nichž jest dílo rozmnoženo, budíž označen původce díla neb užitý pramen.

§ 28.

Z á s a h d o p r á v a.

(1) Do původského práva zasahuje zejména, kdo bez svolení oprávněného vydá zpracování cizího díla nemající povahy nového díla původního (§ 29, č. 1.) nebo zkráceniny, výňatky a směsi z cizích děl, jakož i úpravy přejímající cizí hudební myšlenku bez uměleckého zdůvodnění.

(2) Ustanovení §u 22 jest přiměřeně užití.

§ 29.

D o v o l e n é u ž í t í d í l a.

Do původského práva nezasahuje, kdo:

1. zpracovav cizí hudební dílo nebo cizí hudební myšlenku v nové dílo původní nakládá svým zpracováním způsobem vyhrazeným původci;

2. uvede (cituje) jednotlivá místa vyšlého hudebního díla v jiném díle ať při jeho vydání, ať při veřejném provozování nebo přednesu. Při vydání udati jest původce neb užitý pramen;

3. převezme jednotlivé drobné vydané skladby nebo jejich části do samostatného literárního celku, který jest svou podstatou dílem vědeckým, v rozsahu účelem toho ospravedlněným, anebo do sbírek písní z vydaných děl různých skladatelů pro školní potřebu, kromě sbírek pro školy hudební. Udati jest při tom užitý pramen a také původce, je-li na díle udán;

4. zhotoví jednotlivé rozmnoženiny pro osobní potřebu nemaje úmyslu získati z nich příjmu.

V případech 2. a 3. není však dovoleno užití, jímž se dílo po umělecké stránce znehodnocuje.

§ 30.

P r o v o z o v a c í h o n o r á ř.

(1) Je-li původce hudebního díla s textem anebo bez textu členem tuzemského odborného sdružení zabývajícího se vybíráním provozovacích honorářů nebo členem takové cizozemské organizace zastoupené tuzemským sdružením, přísluší mu místo nároku na náhradu škody nebo na vydání obohacení (§§ 57, 58) proti pořadateli veřejného nevidadelního provozování nebo rozhlasu nárok na zapravení přiměřeného provozovacího honoráře.

(2) Jsou-li obě strany členy sdružení, mezi nimiž jest o provozovacím honoráři ujednána kolektivní smlouva, platí o výši honoráře ustanovení této smlouvy. Mimo tento případ jest rozhodna sazba honorářů tuzemského sdružení původského (odstavec 1.) schválená ministerstvem školství a národní osvěty a vyhlášená v prvním čtvrtletí každého roku v Úředním listu republiky Československé.

c) U děl výtvarných umění.

§ 31.

V ý h r a d n é p r á v o.

(1) Původce má výhradné právo dílo uveřejniti, rozmnožovati, napodobovati, veřejně vystavovati, rozmnoženiny nebo napodobeniny odbývati a veřejně předváděti mechanickými neb optickými zařízeními.

(2) Oprávnění tato vztahují se na dílo jak v původní podobě, tak i na jeho zpracování (§ 7) bez újmy práv zpracovatelových (§ 9), jakož i s výhradou případu uvedeného v §u 33, č. 1.

§ 32.

Zásah do práva.

(1) Do původského práva zasahuje zejména, kdo bez svolení oprávněného napodobí původní dílo, i když se to děje:

1. jiným postupem, než kterého užil původce;
2. nepřímou podle napodobeniny;
3. na stavbě, na díle užitého umění nebo na výrobku průmyslovém.

(2) Ustanovení §u 22 jest přiměřeně užití.

§ 33.

Dovolené užití díla.

Do původského práva nezasahuje, kdo:

1. vytvořiv za volného užití cizího díla výtvarných umění nové dílo původní, nakládá jím způsobem vyhrazeným původci;

2. napodobí dílo umění malířského nebo grafického uměním plastickým anebo naopak;

3. zhotoví napodobeninu k vlastní potřebě, nemaje úmyslu získati z ní příjmu. Ustanovení toto nevztahuje se na napodobeninu díla stavitelského umění stavbou. Označiti napodobeninu jménem anebo značkou původce díla není dovoleno;

4. rozmnožuje nebo napodobuje díla umístěná na místech veřejně přístupných. Není však dovoleno, rozmnožovati a napodobovati díla umění malířského a kresebního uměním ať malířským, ať kresebním vůbec, ať fotografií zhotovenou po živnostensku a zobrazující dílo jako předmět hlavní. Dále není dovoleno, napodobovati plastická díla uměním plastickým ani díla stavitelského umění stavbou; také plochově lze díla stavitelského umění napodobiti a rozmnožovati jen, pokud jde o jejich zevní pohled;

5. převezme rozmnoženinu nebo napodobeninu jednotlivých vyšších děl výtvarných umění pouze k vysvětlení do díla slovesného, je-li toto účelem hlavním. Udati jest při tom původce neb užitý pramen;

6. předvádí vyšlé dílo nebo jeho rozmnoženinu nebo napodobeninu mechanickými neb optickými zařízeními při vědecké nebo poučné přednášce, koná-li ji nevýdělečně nebo k dobročinnému účelu;

7. jsa vlastníkem díla je veřejně vystavuje, nečiní-li tak po živnostensku nebo způsobem dotýkajícím se umělecké cti původcovy;

8. podobizny jím za plat objednané rozmnožuje nebo dává rozmnožovati k vlastní potřebě nebo k bezplatnému zcizení.

§ 34.

Právo na vlastním obraze.

(1) U podobizen lze vykonávati výhradně oprávnění původcova jen se svolením zobrazené osoby nebo, nemůže-li je sama dáti, jakož i po její smrti do dvaceti let jen se svolením manžela a dětí a, není-li těchto osob, se svolením rodičů, a není-li ani těchto, sourozenců.

(2) Tohoto svolení není třeba při podobiznách ze současných dějin, při obrazech veřejných shromáždění, průvodů a jiných veřejných příběhů, kterých byla zobrazená osoba účastna, jakož i při podobiznách, které nebyly zhotoveny na zakázku a jejichž uveřejnění nebo rozšíření slouží vyšším uměleckým zájmům.

(3) Ve všech případech jest přiměřeně šetřiti důvodných zájmů neb odůvodněného zájmu zobrazené osoby nebo jmenovaných osob jí blízkých.

(4) Ustanovení tato nevztahují se na užití podobizen k účelům úředním.

§ 35.

Podíl na vyšším zisku.

(1) Původci díla výtvarného umění, kromě staveb, jakož i tomu, kdo dědictvím aneb odkazem vstoupil v jeho původské právo, přísluší nárok na podíl v nepřiměřeně vysokém čistém zisku docíleném, jehož se dostalo vlastníku při prodeji původního díla nebo rozmnoženiny nebo napodobeniny osobitého rázu původcem zhotovených.

(2) Tento nárok může oprávněný uplatniti žalobou u soudu příslušného podle obecného sudiště vlastníka (odstavec 1.). Soud rozhodne na něm přihlížeje k majetkovým poměrům obou stran; přisouditi může nejvýše dvacet procent docíleného čistého zisku.

(3) Zřeknutí se nebo zcizení budoucího nároku jest bezúčinným. Jde-li o nucený prodej, lze nárok uplatniti toliko k přebytku prodejového výtěžku.

(4) Nárok se promlčuje ve třech letech od doby, kdy oprávněný zvěděl o prodeji odůvodňujícím jeho nárok. Uplynutím deseti let od prodeje nárok zaniká, ledaže se prodatel zachoval obmyslně.

d) U děl fotografických.

§ 36.

V ý h r a d n é p r á v o .

(1) Původce má výhradné právo dílo uveřejnit, rozmnožovat, veřejně vystavovat, veřejně mechanickými neb optickými zařízeními předvádět a rozmnoženiny (napodobeniny) odbývat.

(2) Ustanovení o fotografických dílech nevztahují se však na taková díla, jimiž má být nakládáno podle ustanovení pro ně platných jako součástkami literárních děl dosud chráněných.

(3) Na fotografická díla jest přiměřeně užití ustanovení §§ 22, 23, č. 3 a 6, §§ 32, 33, č. 1 až 7 a § 34.

(4) Podobizny objednané za plat může objednatel anebo jeho právní nástupce uveřejňovat a rozmnožovat ať sám aneb osobami jinými.

§ 37.

K i n e m a t o g r a f i c k á a p o d o b n á
d í l a .

Táž práva má původce samostatného díla kinematografického nebo zhotoveného podobným postupem, jakož i takovýchto děl zhotovených podle díla literárního neb uměleckého, pokud dal uspořádáním aneb spojením vylíčených událostí dílu ráz osobitého díla samostatného.

O d d í l I I I .

T R V Á N Í P Ů V O D S K É H O P R Á V A .

§ 38.

D í l a s p r á v ý m j m é n e m .

(1) Původské právo k dílům literárním a uměleckým (hudebním a výtvarným) zaniká zpravidla padesát let po smrti původce; u díla vytvořeného společně několika osobami (§ 10) zaniká padesát let po smrti spolupůvodce, který ostatní přežil (§ 43). Zanikne-li právo některého spolupůvodce nebo toho, na něhož jeho právo přešlo (§ 10, odstavec 3.), dříve, přirůstá jeho podíl ostatním spolupůvodcům anebo jejich právním nástupcům.

(2) U pozůstalých děl, která vyšla (§ 8, odstavec 2.) v posledních deseti letech ochranné

doby, zaniká původské právo deset let po vyjití.

§ 39.

D í l a b e z p r á v é h o j m é n a .

(1) Původské právo k dílům literárním a uměleckým (hudebním a výtvarným), při nichž není udáno pravé jméno (§§ 12 a 13), zaniká padesát let po vyjití.

(2) Původce nebo, neprojevil-li původce jiné vůle, jeho dědic a s jejich přivolením také jiný právní nástupce jest však oprávněn přihlásiti v této lhůtě pravé jméno původce k zápisu do veřejného původského rejstříku. Rejstřík vede úřad, který určen bude nařízením. Přihláška k zápisu působí, že se počítá ochranná doba podle § 38 stejně, jako kdyby dílo bylo vyšlo pod pravým jménem.

(3) Při zápisu se nezkoumá ani oprávnění přihlašujícího ani správnost přihlášených skutečností. Přihlašující zapraví zaň poplatek. Podrobnosti upraví nařízení.

§ 40.

D í l a s o u b o r n á .

U děl souborných (§ 11) posuzuje se ochranná doba pro právo pořadatelovo a každého spolupracovníka samostatně podle ustanovení §§ 38 a 39.

§ 41.

D í l a f o t o g r a f i c k á .

Původské právo k fotografickým dílům zaniká deset let po vydání. Nebylo-li dílo vydáno do původcovy smrti, zaniká původské právo deset let po jeho smrti.

§ 42.

D í l a v y c h á z e j í c í v o d d í l e c h .

(1) Vychází-li dílo v oddílech (postupných svazcích, sešitech anebo listech) obsahu uzavřeného, počítá se ochranná doba u každého takového oddílu zvláště jako u díla samostatného.

(2) Při oddílech obsahu neuzavřeného počítá se ochranná doba od vydání posledního takového oddílu. Prošla-li však mezi vydáním jednotlivých takových oddílů doba delší tří let, považují se oddíly vydané jednak před uplynutím této lhůty, jednak po jejím uply-

nutí pro počítání ochranné doby za díla samostatná.

§ 43.

Počítání lhůt.

Ochranné a vyhrazené lhůty, zejména v §u 33 a následujících stanovené, počítají se od počátku kalendářního roku následujícího po události rozhodné pro počátek lhůty.

Oddíl IV.

OCHRANA PŮVODSKÉHO PŘÁVA.

§ 44.

Zásah do původského práva.

Kdo, nejsa k tomu oprávněn, naloží dílem způsobem, který tento zákon vyhrazuje původci, zasahuje do jeho práva a je za to odpovědný jak podle platných ustanovení obecných, tak i podle zvláštních předpisů tohoto zákona.

§ 45.

Přečin zásahu do původského práva.

(1) Kdo poruší původské právo vědomým zásahem (§ 44), trestá se za přečin vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo peněžitým trestem od dvou set Kč do padesáti tisíc Kč aneb obojím tímto trestem.

(²) Pokus je trestný.

§ 46.

Jiné přečiny.

(1) Za přečin se trestá vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo peněžitým trestem od dvou set Kč do padesáti tisíc Kč aneb obojím tímto trestem, kdo v úmyslu klamati:

1. opatří cizí dílo vlastním anebo jiným nepravým jménem anebo vlastní dílo jménem někoho jiného nebo napodobeninu díla výtvarného umění jménem anebo značkou původce původního díla, aby je uvedl v oběh;

2. uvede v oběh dílo opatřené nepravým jménem anebo značkou (č. 1);

3. dá bez závažných důvodů věcných dílu označení, zejména titul, nebo vnější úpravu jiného díla způsobem, že to může při průměr-

né pozornosti vésti k omylům o totožnosti obou děl, aby takové dílo uvedl v oběh;

4. učiní nepravdivou přihlášku do původského rejstříku.

(²) Pokus je trestný.

§ 47.

Přestupky.

Za přestupek trestá se peněžitým trestem od padesáti Kč do deseti tisíc Kč anebo vězením od tří dnů do jednoho měsíce:

1. kdo proti povinnosti uložené ustanoveními tohoto zákona opomine uvést původce neb užitý pramen;

2. kdo opatří napodobeninu díla výtvarného umění jménem anebo jiným označením původce díla původního způsobem vzbuzujícím zdání, že jde o dílo původní;

3. kdo naloží podobiznou proti výslovnému zákazu osob oprávněných podle §u 34, odstavce 1.;

4. kdo dále užívá titulu nebo jiného označení nebo vnější úpravy jiného díla, ač mu to bylo soudem zapověděno (§ 60);

5. kdo, nejsa k tomu oprávněn, uveřejní sebrané zprávy a zápisky určené pro listy (noviny nebo časopisy) (§ 25).

§ 48.

Náhradní trest.

Doba náhradního trestu za nedobytný trest peněžitý budiž stanovena podle zavinění a nesmí převyšovati dohromady s hlavním trestem meze zákonné sazby.

§ 49.

Příslušnost.

(1) Konati trestní řízení o trestných činech uvedených v tomto zákoně přísluší obecným trestním soudům i v tom případě, byla-li obviněna osoba vojenská.

(²) Konati trestní řízení o přestupcích uvedených v § 47 náleží okresnímu soudu v sídle sborového soudu první stolice.

§ 50.

Obžaloba.

Trestné činy uvedené v §§ 45 a 47 stíhají se toliko na soukromou obžalobu. Stíhání jest

vyloučeno, jestliže oprávněný k činu svolil anebo jej prominul anebo nepodal návrhu na stíhání do dvou měsíců ode dne, kdy se dověděl o trestném činu a o tom, kdo jej spáchal.

§ 51.

Promlčení.

Přečiny trestné podle tohoto zákona promlčují se uplynutím dvou let a přestupky uplynutím šesti měsíců od ukončení trestné činnosti, a to i když nejsou splněny ostatní podmínky promlčení stanovené obecnými trestními zákony. Promlčení se počíná teprve uvedením díla v oběh, směřovala-li trestná činnost k tomuto účelu. O přerušení a stavení promlčení platí obecná ustanovení.

§ 52.

Propadnutí bezprávných rozmnoženin a pomůcek.

(1) Soud, odsuzuje pro přečin §u 45, vysloví na žalobcův návrh, že propadají bezprávně pořízené rozmnoženiny a napodobeniny, určené k odbytu nebo veřejnému užívání, nechť jsou u kohokoliv. Dále vysloví, že budou učiněna neupotřebitelnými zařízení rozmnožovací (tisková sazba, otisky, odlitky, desky, kameny, formy) určené výlučně k bezprávnému rozmnožování nebo napodobení. Bylo-li dílo bezprávně provozováno, může býti vysloveno, že propadají rukopisy, textové knížky, partitury, rozepsané hlasy a úlohy.

(2) Totéž vysloví soud na žalobcův návrh, odsoudí-li někoho pro přestupek §u 47, č. 4. Odsuzuje-li pro přečin podle §u 46, učiní tak i bez návrhu.

(3) Je-li toliko část díla bezprávnou rozmnoženinou nebo napodobeninou, omezí soud, pokud možno, tato opatření na tuto část.

(4) Opatření uvedená v odstavci prvním může soud naříditi, i když předměty, o které jde, pocházejí ze státu, v němž není původní dílo chráněno vůbec anebo již tou dobou nebo proti způsobu, kterým bylo zasaženo do původského práva.

§ 53.

Zničení.

(1) Soud může na žalobcův návrh, vyslechnuv zúčastněné osoby, zejména vlastníka, naříditi zničení předmětů, které byly pravoplatně prohlášeny za propadlé; v případě §u 46 může to soud učiniti i bez návrhu.

(2) Místo zničení povolí soud, aby propadlé předměty byly učiněny neupotřebitelnými jiným způsobem, je-li to možno a bude-li dána na útraty toho přiměřená záloha.

(3) Také může soud poškozenému na jeho žádost přiznati právo, aby převzal zcela nebo z části předměty a zařízení, o něž jde, za přiměřenou náhradu, nejsou-li tím dotčena práva jiných osob.

§ 54.

V ý j i m k a k § § 52 a 53.

Ustanovení § § 52 a 53 nevztahují se na stavebně provedené nebo prováděné napodobeniny děl umění stavitelského a zahradní architektury.

§ 55.

Uveřejnění rozsudku.

(1) Poškozenému budiž na jeho návrh, byl-li obviněný uznán vinným přečinem podle §u 45, přiznáno právo uveřejniti na útraty odsouzeného rozsudek, podle okolností i s důvody nebo jejich podstatným obsahem. Způsob uveřejnění a lhůtu, do které se má státi, ustanoví soud v rozsudku přihlížeje k návrhům poškozeného.

(2) Odsuzuje-li soud pro přečin podle §u 46, může naříditi uveřejnění rozsudku na útraty odsouzeného i bez návrhu.

§ 56.

Zatímná opatření.

(1) Zároveň s trestním oznámením pro přečin podle §u 45 nebo §u 46 a až do vnesení pravoplatného rozsudku může poškozený žádati, aby byly věci uvedené v §u 52 zabaveny a učiněna opatření potřebná k tomu, aby bylo zamezeno dokonati neb opětovati čin. V případě §u 46, čís. 3., může žádati, aby bylo zapověděno užívati dále klamavého označení neb úpravy.

(2) O žádosti rozhodne trestní soud ihned vyslechna prve obviněného. Žádané opatření může však učiniti závislým na složení jistoty; to musí učiniti, povolí-li žádané opatření pro nebezpečí v prodlení nevyslechna obviněného.

(3) Povolená a vykonaná opatření trvají až do pravoplatného rozsudku ve věci samé a, byl-li obžalovaný pravoplatně odsouzen, až do výkonu rozsudku. Soud může je však zrušiti neb omeziti, dá-li obžalovaný dříve přiměřenou jistotu.

(4) Proti rozhodnutím uvedeným v odstavci prvním až třetím lze podatí do tří dnů od doručení stížnost na sborový soud druhé stolice. Tato stížnost nemá však odkladného účinku.

§ 57.

Právo na náhradu.

(1) Kdo zasáhne do původského práva, je povinen, učinil-li tak svou vinou, nahraditi oprávněnému škodu tím způsobenou, jakož i ušlý zisk. Také může soud oprávněnému k jeho žádosti podle svého volného uvážení přiznati přiměřené odškodné za utrpěné příkoří nebo jiné osobní újmy. V případě §u 30 nastupuje za ně provozovací honorář.

(2) Právo na náhradu podle odstavce prvního se promlčuje ve třech letech ode dne, kdy poškozený zvěděl o způsobené škodě a o škůdci a, nenabyl-li vědomosti o škodě neb o škůdci, ve třiceti letech od zásahu.

§ 58.

Žaloba u civilního soudu.

(1) Oprávněný může se domáhati žalobou u civilního soudu toho, aby bylo uznáno, že mu přísluší původské právo k dílu a aby bylo zapověděno, je dále porušovati. Také může žádati na žalovaném, aby mu vydal obohacení, třeba by ho nepostihovalo zavinění. Nárok z obohacení promlčuje se ve třiceti letech. V případě §u 30 nastupuje na místo tohoto nároku provozovací honorář.

(2) Ustanovení §§ 52 a 53 platí i zde.

(3) Oprávněný může také žádati, aby mu soud povolil opatření uvedená v §u 56, odstavci 1. Ustanovení exekučních zákonů o zatímních opatřeních zůstávají nedotčena.

§ 59.

Objektivní řízení.

(1) Trestní soud povolí na návrh oprávněného opatření podle §§ 52 a 53, i když se nestihá určitá osoba pro přečin §u 45, stal-li se zásah do původského práva (§ 44).

(2) O návrhu rozhodne sborový soud první stolice, který by byl příslušný k trestnímu řízení proti určité osobě, a to rozsudkem po veřejném líčení užívaje přiměřeně ustanovení o hlavním přelíčení. Je-li toho třeba, může býti dříve konáno šetření.

(3) K líčení bud'těž obeslány všechny osoby, které by mohly býti stíženy žádaným opatře-

ním, pokud jsou soudu známy. Tyto osoby mají práva příslušející obviněnému a mohou se dáti zastupovati obhájcem ve věcech trestních.

(4) Rozhodnutí lze bráti v odpor odvoláním.

(5) Ustanovení §u 55 o uveřejnění rozsudku a §u 56 o zatímních opatřeních budíž přiměřeně užito také zde.

(6) Náklady tohoto řízení, pokud je zakládá stát, nese žadatel. Soud může mu uložit, aby složil přiměřenou zálohu do určité lhůty nebo ji zvýšil, jinak že by se mělo za to, že upouští od svého návrhu. Ostatně hradí každá strana své útraty.

(7) Těchto ustanovení jest přiměřeně užití také, jde-li o přečin podle §u 46.

(8) Řízení podle ustanovení tohoto paragrafu nelze ani zavést ani v něm pokračovati, pokud pro skutečnosti, o které jde, se koná řízení trestní proti určité osobě nebo se vede spor civilní.

§ 60.

Zákaz klamavého označení.

(1) Dá-li někdo bez závažných důvodů věcných dílu označení, zejména titul, anebo vnější úpravu jiného díla způsobem, že to může při průměrné pozornosti vésti k omylům o totožnosti obou děl, může osoba činem dotčená domáhati se toho, aby bylo zapověděno užívati dále klamavého označení neb úpravy a aby byla nahrazena škoda zaviněním způsobená. Podle okolností nařídí soud, aby byla učiněna na díle opatření omylu bránící.

(2) Oprávněný může tyto nároky uplatňovati bud' žalobou u soudu civilního nebo připojením k trestnímu řízení (§ 46, č. 3). Může je však uplatňovati také samostatně; v tomto případě jest přiměřeně užití ustanovení §u 59.

(3) O promlčení nároku na náhradu škody platí ustanovení §u 57, odstavce 2.

§ 61.

Díla nechráněná původským právem.

Ustanovení §u 46, č. 1 až 3, 47, č. 2 až 5 a 60 vztahují se také na taková díla literární, umělecká nebo fotografická, která nepoživají ochrany původského práva.

§ 62.

Znalecké sbory.

(1) Vláda zřídí znalecké sbory, které jsou povinny podávat na požádání soudů znalecké posudky ve věcech původského práva.

(2) Jejich sestavení a jednací řád upraví nařízení.

Oddíl V.

PŘECHODNÁ A ZAVĚREČNÁ USTANOVENÍ.

§ 63.

Užívání tisku.

Tímto zákonem nejsou dotčeny dosavadní obecné zákony a nařízení, jimiž jest upraveno užívání tisku a které se týkají tiskových výrobků, jakož i veřejného provozování, vystavování a nabízení děl na prodej.

§ 64.

Starší díla.

(1) Ustanovení tohoto zákona platí také o dílech, která byla vydána dříve, než nabyl zákon účinnosti. Mělo-li se podle ustanovení zákona ze dne 26. prosince 1895, č. 197 ř. z., o právu původském nebo zák. čl. XVI z r. 1884 za to, že dílo vyšlo nebo že bylo vydáno v tomto území, jest i na dále chráněno podle tohoto zákona, třeba by se podle něho nemělo již za to, že bylo v tuzemsku vydáno.

(2) Delší lhůty pro ochranu podle staršího práva zůstanou platnými pro díla vyšlá za jeho působnosti.

(3) Pro fotografická díla chráněná do dne účinnosti tohoto zákona podle §u 70 zák. čl. XVI z r. 1884 platí lhůta tam stanovená.

§ 65.

(1) Vyšel-li již před účinností tohoto zákona po právu zcela nebo částečně překlad nebo jiné zpracování díla nebo sbírka pořízená z děl několika původců k účelům školním, zůstávají oprávnění překladatele, zpracovatele a vydavatele sbírky k rozmnožování, odbytu a veřejnému provozování nedotčena.

(2) Pokud bylo dosud dovoleno rozmnožovat nebo napodobit díla, kdežto podle tohoto zákona to není přípustno, smějí tisk a jiné rozmnoženiny nebo napodobeniny, při vyhlá-

šení zákona začaté, býti dokončeny a rozmnoženiny nebo napodobeniny takto zhotovené uveřejněny a rozšiřovány.

(3) Rozmnoženiny a napodobeniny, které tu byly v čase, kdy zákon nabyl účinnosti a které zhotoviti nebylo dosud zapověděno, mohou býti dále rozšiřovány a ku prodeji nabízeny, stejně jako smí býti dále užívány nástrojů a zařízení k mechanickému přednesu a kinematografických děl a filmů již zhotovených.

(4) Pomůcek (otisků, odlitků, desk, kamenů, forem) určených výhradně k rozmnožování nebo napodobení děl chráněných podle tohoto zákona, které tu jsou v témž čase a které zhotoviti nebylo dosud zapověděno, může býti užíváno k tomuto účelu ještě po čtyři léta od účinnosti zákona a mohou jimi zhotovené rozmnoženiny a napodobeniny nadále býti rozšiřovány.

(5) Rozšiřovati však rozmnoženiny a napodobeniny podle odstavce třetího a užívati nástrojů, filmů a pomůcek podle odstavce třetího a čtvrtého jest dovoleno jen tenkrát, budou-li tyto předměty na žádost, podanou do tří měsíců od účinnosti tohoto zákona účastníkem, sepsány a opatřeny zvláštním razítkem politického úřadu první stolice místa, kde jsou. Podrobnější ustanovení budou vydána nařízením.

§ 66.

Oprávnění původská.

Bylo-li před účinností tohoto zákona zcela nebo částečně přenecháno jinému právo původské nebo jeho výkon, nejsou tím v pochybnosti přenesena také oprávnění tímto zákonem původci nově přiznaná.

§ 67.

Zpětná působnost ustanovení trestně právních a procesních.

(1) Ustanovení o trestání činů trestných podle tohoto zákona jest užiti také na činy spáchané před jeho účinností, není-li dosavadní právo pro vinníka příznivější. Pokud však jde o lhůty ke stíhání a uplatnění nároků z porušení původského práva, platí dosavadní delší lhůty.

(2) Ustanovení tohoto zákona o příslušnosti a řízení platí také pro porušení původského práva spáchaná před účinností tohoto zákona, bylo-li řízení zahájeno teprve po jeho účinnosti.